

Hospitalspræstens studieophold i efteråret 2016 på Modum Bad Klinikken, Norge.

Jeg kan se tilbage på tre indholdsrige måneder, hvor jeg har været observatør på det, der hedder *VITA-programmets* behandling af otte depressionsramte i alderen fra 30 til 57 år fra forskellige steder i Norge. Det er kun nordmænd, der har adgang til behandling, da det er staten, der betaler. Som regel er det mennesker, der har været sygemeldt i længere tid og nu får en håndsækning til at komme ud af mørket og gradvist finde tilbage til deres plads i samfundet igen. Modum Bad driver forskning ud fra behandlingen, og resultaterne viser, at det giver bonus at tage patienterne ind i så lang tid og give dem intensiv terapi, både individuelt og i grupper. Jeg har fulgt et behandlerteam på fem: En psykiatrisk overlæge, en psykolog, en psykoterapeut og to psykiatriske sygeplejersker. De har været meget imødekommende og fik mig hurtigt til at føle mig tryk nok til at give mit besyv med, når vi evaluerede dagens arbejde. I selve terapien er jeg kun observatør (fluen på væggen), men jeg har også fået del i den undervisning, som patienterne har modtaget, ligesom jeg er med til morgensamling, dagsafslutning og fredagens fysiske udfoldelser i den overdådige natur, som omgiver hele Modum Bad. Klinikken består af én hovedbygning (se foromtale i april-juli 2016 nr.) og derudover en masse bygninger og huse, hvor der enten arbejdes, eller hvor patienterne bor, mens behandlingen foregår. Antallet af ansatte, alle medregnet fra overlæger til gartnere og køkken personale, er ca. 330, og normalt er ca. 130 patienter indlagt ad gangen, medregnet patienterne på andre afdelinger, bl.a. for spiseforstyrrelser, traume, rusmiddel og en familieafdeling, hvor familier kan være i tre måneder og bo i eget hus, med samlever/ægtefælle og børn. Så går børnene i skole eller børnehave, ligesom de tilbydes aktiviteter som hesteridning mv.

Da Modum Bad er en diakonal institution med et kristent værdigrundlag, er her også en smuk kirke, Olavskirken, der ligger midt i skoven, ligesom der er to hospitalspræster knyttet til Modum Bad, som alle patienter har mulighed for at træffe aftaler med om sjælesorg. Der bliver lagt meget vægt på, at der også arbejdes med både krop og ernæring, da man ser på det hele menneske her. Eftersom følelser, såvel positive som negative, lagrer sig i kroppen, og negative følelser på mange måder kan give sig uheldigt fysisk udslag, bliver patienterne to gange om ugen hevet med ud i naturen og lave forskellige øvelser, der også involverer samarbejde to og to, koordinering og hurtighed mv.. Det er noget der løser op for mange spændinger, og det afføder også nogle gode samtaler, mens man knokler derud af i terrænet. Patienterne, som jeg har med at gøre, bor i samme hus og deler køkken og bad, så det kræver også en vis tilvænning, hvis man gennem længere tid pga. sin psykiske sårbarhed har trukket sig lidt ind i sig selv og måske bare har ligget derhjemme på sofaen. I løbet af de tre måneder har patienterne en enkelt uge, hvor de sendes hjem for at samle vigtige tråde op og have samtale med deres egen psykolog eller læge. Det er ikke sådan, at man automatisk er rask efter tre måneder. Vores patienter bærer alle på en tung ballast, som undertiden involverer groft omsorgssvigt i barndommen, eller de er røget ud i et misbrug, eller i kløerne på en autoritær, kristen bevægelse, som har præget dem med et skræmmebillede af Gud og en regulær helvedesangst. Det ses ikke mindst på VITA-afsnittet, som har specialiseret sig i at tage imod folk med religiøse og trosmæssige indre konflikter. Der er ikke tale om, at behandlerne tager stilling til folks tro eller vil faldbyde en anden, men de undersøger, hvad patienternes tro eller troskrise betyder i forhold til deres psykiske

sygdom, med det formål at gøre patienterne mere frie til at vælge deres eget liv, både følelsesmæssigt og trosmæssigt. Altså at hjælpe dem til at stå på egne ben. En spændende proces at følge på nært hold, og man kan ikke lade være med at holde af patienterne, når de åbner for deres inderste lønkammer af ting, som de ikke før har kunnet dele med nogen. Her er patienterne alle i samme båd, og det giver et stærkt sammenhold, ligesom også behandlerne over tid opbygger nogle solide, faglige bånd, fordi de hver dag udsættes for stærke følelsesudbrud og skal være med til at ride patienternes indre storme af og styre dem sikkert i havn. Et fantastisk og krævende stykke arbejde, som hviler på en grundsøjle, der hedder: At ændre, ikke lindre! Det er ikke symptombehandling, VITA-gruppen udfører, men den undersøger folks fortrængte lag af skyld, skam, vrede og selvforagt, alt det som gør tilværelsen svær for disse patienter at håndtere. Mennesker ligesom du og jeg, men som ikke har fået den psykiske ballast af kærlighed og accept med fra deres opvækst, som de havde behov for, det at blive set og hørt og føle sig som en del af fællesskabet. Når skaden er sket, sætter det sig ofte som en sorg og et savn, som man måske aldrig får givet udtryk for. Ikke før man en dag må erkende, at der behøves professionel hjælp. Patienterne har taget et modigt og livsnødvendigt skridt ved at gennemgå denne langvarige og dybtgående, terapeutiske behandling. Og ved at række ud efter hjælp er det første, vigtige skridt taget til begyndelsen på en forhåbentlig bedre og mere lys fremtid.

Søren Kristoffersen

*Sogne-, psykiatri- og arresthuspræst
singør*

Mobil: 20145626

*Hel-
Arb.*